

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆՈՒՄ

Հունվարի 15-ին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնում տեղի ունեցավ եպիսկոպոսական ձեռնադրություն: Հընթացս Ս. Պատարագի, ձեռամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գաբեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի, եպիսկոպոսական ձեռնադրություն և օծում ստացան Եգիպտոսի հայոց թեմի առաջնորդ Տ. Աշոտ վրդ. Մնացականյանը և Դամասկոսի հայոց թեմի առաջնորդ Տ. Արմաշ վրդ. Նալբանդյանը:

Նախորդ օրը, հունվարի 14-ի երեկոյան, Մայր Տաճարում, Իջման Ս. Սեդանի առջև, կատարվեց ուխտադրության կարգ, որի ընթացքում ընծայացուներն ուխտեցին հավատարիմ մնալ Ս. Ավետարանին, Հայաստանյայց Առաքելական Ս. Եկեղեցու արքայան կանոններին և Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնին, և ստորագրեցին երդմագրերը:

Հայրապետական Ս. Պատարագի ընթացքում Ս. Ստեփաննոսի Խորանի առջև նախ կատարվեց երկու ընծայացուների հավատքի ուղղափառության քննություն: Ձեռնադրվելիք եպիսկոպոսների մասին Վեհափառ Հայրապետին վկայեցին Հայ Եկեղեցու նվիրապետական աստիճանների ներկայացուցիչները՝ դպիրներ, կիսասարկավագներ, սարկավագներ, քահանաներ, եպիսկոպոսներ, ինչպես նաև ժողովրդի գանազան խավերը ներկայացնող աշխարհականներ:

Այնուհետև Ս. Պատարագը շարունակվեց Մայր Տաճարի Ավագ Խորանին: Ձեռնադրվողները, դառնալով դեպի հավատացյալ ժողովուրդը, վեր բարձրացրին իրենց ձեռքերը՝ ի նշան հոգևոր կյանքին բոլորանվեր նվիրման: Ձեռնադրության Մաշտոցից աղոթքների ընթերցմամբ Նորին Սրբությունն ընծայացուներին կոչեց եպիսկոպոսության, ապա Սրբալույս Մյուռնոնով օծեց ճակատներն ու աջ ձեռքերի բութ մատները, որպեսզի առավել իմաստությամբ, առավել անձնվիրությամբ, որպես Աստծո պաշտոնյաներ, իրենց անձերն ընծայեն և շարունակեն բարի ծառայություն բերել Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցուն և Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնին:

Ձեռնադրության արարողության ավարտին նորաօծ եպիսկոպոսներին հանձնվեցին եպիսկոպոսական իշխանության խորհրդանիշերը՝ եպիսկոպոսական գավազաններ և մատանիներ, ինչպես նաև, ի նշան Աստծո Խոսքի անձանձիր քարոզության՝ Ս. Ավետարան:

Օծման ավարտին Վեհափառ Հայրապետն իր պատգամն ուղղեց նորաօծ եպիսկոպոսներին:

**Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԽՈՍՔԸ
ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ**

«Յամենայնի ընծայեցուցէք զանձինս ձեր իբրեւ զպաշտօնեայս Աստուծոյ»:

(Բ Կորնթ. Զ 4)

«Յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ. Ամէն»:

Սիրելի բարեպաշտ հայորդիներ,

Հոգեպարար զգացումներով առկեցուն է Մեր հոգին այս խորհրդավոր պահին, քանզի այսօր եպիսկոպոսական ձեռնադրության սրբազան արարողությամբ Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցու կյանքում նորովի Հոգեգալուստ է, Սուրբ Հոգու շնորհաց մատուցականություն՝ ի շինություն և ի բարեկարգություն «Սրբոյ Եկեղեցւոյս մերոյ»: Այսօր ձեր աղոթակցությամբ կատարեցինք եպիսկոպոսական ձեռնադրությունը մեր երկու հոգևորականների՝ շնորհելով նրանց Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցու բարձրագույն հոգևոր իշխանությունը ներկայացնող եպիսկոպոսության աստիճանը: Նորոգ ձեռնադրյալ եպիսկոպոսները, առաքելական պատվերի համաձայն, թե՛ «յամենայնի ընծայեցուցէք զանձինս ձեր իբրեւ զպաշտօնեայս Աստուծոյ» (Բ Կորնթ. Զ 4), ուսամբարձեցին տերունահաստատ առաքելության լուծը՝ «հովուել զժողովուրդ Տեառն, զոր ապրեցոյց արեամբ Իւրով» (Գործք Ի 28):

Արդարև, անցյալում են մնացել մոռյալ օրերը մեր Եկեղեցու վերջին ժամանակաշրջանի պատմության, երբ Տիրոջ մշակներն իրենց հոգևոր սպասավորությունն իրականացնում էին «համբերութեամբ բազմաւ, ի նեղութիւնս, ի վիշտս, ի չարչարանս, ի զանս և ի բանտս» (Բ Կորնթ. Զ 4-5): Այսօր մեր Սուրբ Եկեղեցին իր փրկչական առաքելության շավիղներում անցյալի դժվարությունները հաղթահարած՝ կանգնած է նոր մարտահրավերների առջև՝ ազգային-եկեղեցական կյանքն առավել զորացնելու հրամայականով: Փառք և գոհություն Աստծո, որ Տիրոջ կամոք և օրհնությամբ, Եկեղեցու առջև ծառացած խնդիրների լուծմանն ի նպաստ բարի արդյունքներ են արձանագրվում մեր Սուրբ Եկեղեցու առաքելության ընթացքին, և մեր հոգևորականաց շարքերը համալրվում են երիտասարդ նոր սպասավորներով, ներկայիս նաև՝ երկու նորած եպիսկոպոսներով, ովքեր ուխտեցին իրենց եպիսկոպոսական նվիրյալ ծառայությամբ «անխտոր և անսայթաք ընթանալ ի վարդապետութեան հաւատոյ և պատուիրանաց Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցւոյ»:

Եպիսկոպոսական ձեռնադրության արարողության ընթացքում իբրև խրատ ընթերցում ենք, թե՛ «Եպիսկոպոսը պետք է անարատ լինի, ինչպես Աստծու տնտեսը»: Նաև առաքյալը պատվիրում է. «Յամենայնի ընծայեցուցէք զանձինս ձեր իբրեւ զպաշտօնեայս Աստուծոյ», «իբրեւ զպաշտօնեայս Քրիստոսի եւ հազարապետս խորհրդոցն Աստուծոյ» (Ա Կորնթ. Դ 1): Մենք վստահ ենք, որ «յամենայնի» իրենց անձերն ընծայելով որպես Աստծո նախանձախնդիր պաշտոնյաներ, որպես հավատա-

րիմ սպասավորներ ու հոգևորականներ Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցու և համայն հայության հավատի վեմ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի, նորոգ ձեռնադրյալ Աշոտ և Արմաշ Սրբազանները պիտի արդյունավետ շարունակեն իրենց առաքելությունը Տիրախնամ թեմերում Եգիպտոսի և Դամասկոսի: Եգիպտոսի և Սիրիո հայ գաղթօջախները հարուստ պատմություն ունեն, որը նշանավորված է հայ համայնքների հավատավոր կյանքի ընթացքով, ազգային գիտակցության պահպանման, մշակութային ու կրթական ձեռքբերումների իրականացմամբ և եկեղեցաշեն ու հայրենանպաստ բազում ձեռնարկումների իրագործմամբ: Ուրախություն է Մեզ համար նշել, որ երկու Սրբազաններն էլ առաջնորդ ընտրվելուց ի վեր իրականացնում են աշխույժ գործունեություն՝ ի բարգավաճումն տիրախնամ թեմերի և ի մխիթարություն հավատացյալ հայորդյաց:

Հայրենիքին և Մփյուռքին ծառայելու առաքելությանն են կոչված երկու նորած Սրբազանները: Աշոտ եպիսկոպոսը ծնվել է Հայաստանում՝ Գորիսի շրջանի Տաթև գյուղում, իսկ Արմաշ եպիսկոպոսը՝ Սիրիայի Հալեպ քաղաքում: Գևորգյան Հոգևոր Ճեմարանի վեցամյա դասընթացն ավարտելուց հետո Աշոտ Սրբազանը Էջմիածնի Մայր Տաճարում, ձեռամբ Տ. Շահե արքեպս. Աճեմյանի, ձեռնադրվել է կուսակրոն քահանա և ծառայության անցել 1700-ամյակի տոնակատարությունների իրականացման հանձնաժողովում, մինչ Արմաշ Սրբազանը Երջանկահիշատակ Վազգեն Ա Հայրապետի տնօրինությամբ մեկնել է Գերմանիա՝ ուսումը շարունակելու, որտեղ և, ձեռամբ Գերմանիայի հայոց թեմի առաջնորդ Գերշ. Տ. Գարեգին արքեպս. Բեզյանի, ձեռնադրվել է կուսակրոն քահանա և ուսմանը զուգընթաց հովվական ծառայություն իրականացրել Գերմանիայի հայ համայնքներում: 2002 թվականից Աշոտ եպիսկոպոսը ծառայության է անցել Եգիպտոսի հայոց թեմում որպես առաջնորդական փոխանորդ և 2005 թ. ընտրվել է Եգիպտոսի հայոց թեմի առաջնորդ: Իսկ Արմաշ եպիսկոպոսը 2004 թ. ընտրվել է Դամասկոսի հայոց թեմի առաջնորդ:

Լիաժույս ենք, որ նորոգ ձեռնադրյալ եպիսկոպոսների նախանձախնդիր գործունեությամբ նոր առաջընթացով պիտի բարեգարդվի ազգային-եկեղեցական կյանքը հավատավոր մեր հայորդյաց:

Այսօր գոհունակությամբ ողջունում ենք Սուրբ Էջմիածնում Եգիպտոսի և Դամասկոսի հայոց թեմերի Թեմական խորհուրդների պատվիրակության անդամներին, ովքեր Մայր Տաճարում իրենց ներկայությամբ ու աղոթքներով մասնակից են այս սրբազան արարողությանը: Հայրապետական Մեր գնահատաքն ենք բերում Տիրախնամ թեմերի թեմական, համայնքային ու ազգային հաստատությունների անդամներին, Մեր հավատավոր զավակներին, ովքեր թեմակալ առաջնորդներին ու հոգևոր դասին պատրաստակամ գորակցությամբ ու աջակցությամբ նպաստում են հայոց հոգևոր կյանքին նորոգ զարթոնք բերելու կարևոր առաքելության արդյունավոր իրականացմանը: Ի դեմս այստեղ ներկա Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետության և Սիրիայի Արաբական Հանրապետության դիվանագիտական առաքելության ղեկավարների՝ Մեր ողջույնն ու երախտագիտությունն ենք փոխանցում Եգիպտոսի և Սիրիայի կառավարություններին, որոնց հովանավորությունն ու բարյացակամությունն

են վայելում այդ երկրներում ապրող Մեր զավակները՝ իրենց ներդրումն ու նպաստը բերելով այդ երկրների բարօրությանն ու առաջընթացին:

Միրելի Սրբազաններ, աղոթքով առ Բարձրյալն Աստված մաղթում ենք, որ առավել իմաստությամբ, առավել անձնվիրությամբ «յամենայնի ընծայեցուցէք զանձինս ձեր իբրեւ զպաշտօնեայս Աստուծոյ» և շարունակեք բարի ծառայություն բերել Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցուն և Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնին: Վերստին հայցում ենք, որ «լուսաւորեցէ Տէր զաչս մտաց ձերոց և առաջնորդեցէ ձեզ ի գործս բարիս»:

Թող Աստված Ձեզ միշտ պահի քաջառողջ, միշտ արթուն ու անսասան:

Բարձրյալի օրհնությունն ու օգնականությունն ենք հայցում Ձեզ՝ ի պայծառություն և ի գորացումն Հայոց Եկեղեցու և ի փառս Աստուծո:

«Ողջ լերուք ի Տէր, զօրացեալ շնորհօք Սուրբ Հոգւոյն եւ յաւէտ օրհնեալ ի Մենջ. ամէն»:

Արարողությանը ներկա էին թեմակալ առաջնորդներ, Մայր Աթոռի միաբաններ, Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անդամներ, Եզիպտոսի և Սիրիայի Արաբական Հանրապետությունների արտակարգ և լիազոր դեսպանները, Եզիպտոսի և Դամասկոսի հայոց թեմերի Թեմական խորհուրդների պատվիրակությունները:

Հավարտ Ս. Պատարագի Վեհարանում տեղի ունեցավ ընդունելություն, որի ընթացքում Հայոց Հայրապետը նորած եպիսկոպոսներին նվիրեց պանակներ՝ իբրեւ եպիսկոպոսական իշխանության խորհրդանիշ:

ԵԴԻՍԿՈՒՄՍԱԿԱՆ ՁԵՆՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՅԲՈՒՄ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՍԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ
ՍՐԲԱՆՈՒՅՍ ՄՅՈՒՌՈՆՈՎ ՕԾՈՒՄ Է ՉԵՆՆԱԴՐՎՈՂ
Տ. ԱՇՈՏ ԵՎ Տ. ԱՐՄԱՇ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՆԵՐԻՆ

Տ. ԱՇՈՏ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՄՆԱՑԱԿԱՆՅԱՆ

Տ. Աշոտ եպիսկոպոս Մնացականյանը (ավագանի անունով՝ Գարուն) ծնվել է 1972 թ. նոյեմբերի 4-ին Գորիսի շրջանի Տաթև գյուղում:

1979-1989 թթ. սովորել է տեղի միջնակարգ դպրոցում:

1989-1995 թթ. ընդունվել և ավարտել է Սուրբ Էջմիածնի Հոգևոր Ճեմարանը՝ պաշտպանելով ավարտաճառ «Հովհան Ռոտունեցու կյանքն ու դավանաբանական հայացքները» թեմայով:

1995 թ. հոկտեմբերի 22-ին ձեռնադրվել է սարկավագ՝ ձեռամբ Տ. Անանիա եպիսկոպոս Արաբաջյանի:

1995-1996 թթ. եղել է Մայր Աթոռի ձեռագրատան պատասխանատուն:

1996 թ. հունիսի 2-ին, ձեռամբ Տ. Շահե արքեպիսկոպոս Աճեմյանի, ձեռնադրվել է կուսակրոն քահանա:

1996-2001 թթ. եղել է Հայաստանում Քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակի եկեղեցական հանձնաժողովի՝ Մայր Աթոռի գրասենյակի պատասխանատուն:

2002 թ. մարտին պաշտպանել է վարդապետական թեզ՝ «Անառակ որդու առակը հայ մեկնողական գրականության մեջ» թեմայով, և ստացել վարդապետական աստիճան:

2002 թ. հոկտեմբերի 14-ից Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի բարձր տնօրինությամբ նշանակվել է Եզիպտոսի հայոց թեմի առաջնորդական փոխանորդ:

2004 թ. փետրվարի 21-ին ընտրվել է Եզիպտոսի հայոց թեմի առաջնորդական տեղապահ:

2005 թ. ընտրվել է Եզիպտոսի հայոց թեմի առաջնորդ:

Տ. ԱՐՄԱՇ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ

Տ. Արմաշ եպիսկոպոս Նալբանդյանը (ավագանի անունով՝ Հակոբ) ծնվել է 1973 թ. հունվարի 29-ին Սիրիայի Հալեպ քաղաքում:

Նախնական կրթությունը ստացել է Հալեպի Կիլիկյան ճեմարանում:

1987 թ. ընդունվել է Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի Գևորգյան Հոգևոր ճեմարան:

1991 թ. սեպտեմբերին՝ Խաչվերացի տոնին, ձեռամբ Տ. Ներսես արքեպիսկոպոս Պողոսյանի, ձեռնադրվել է սարկավագ:

1993 թ. ավարտել է Գևորգյան Հոգևոր ճեմարանը՝ պաշտպանելով «Գևորգ Ե Սուրենյանց Կաթողիկոսի (1911-1930 թթ.) կյանքն ու գործունեությունը» ավարտաճառը:

1993 թ. դեկտեմբերին Գերմանիայի հայոց թեմի առաջնորդ Տ. Գարեգին արքեպիսկոպոս Բեքչյանի հրավերով և Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգեն Ա Հայրապետի բարձր տնօրինությամբ մեկնել է Գերմանիա՝ ուսման և հոգևոր ծառայության:

1995-2000 թթ. հովվական ծառայության հետ մեկտեղ Նյուրնբերգ-Էրլանկեն Համալսարանում ուսանել է ավետարանական աստվածաբանություն: Այստեղ ուսանել է նաև հին հունարեն և լատիներեն լեզուները՝ միաժամանակ հմտանալով Սուրբ Գրքի մեկնողական մեթոդների մեջ:

1998 թ. նոյեմբերին, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա Հայրապետի բարձր տնօրինությամբ և ձեռամբ Գերմանիայի հայոց թեմի առաջնորդ Տ. Գարեգին արքեպիսկոպոս Բեքչյանի, Քյոլն քաղաքում ձեռնադրվել է կուսակրոն քահանա՝ ստանձնելով Հարավային Գերմանիայի հայ համայնքների հոգևոր հովվությունը:

2000 թ. հետևել է Թյուրինգենի կաթոլիկ աստուածաբանության համալսարանի դասընթացներին:

2003 թ. դեկտեմբերի 23-ին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում պաշտպանել է «Հայ Եկեղեցւոյ Պատարագը 5-րդ դարէն մինչեւ այսօր» թեմայով վարդապետական թեզը և ստացել վարդապետական աստիճան:

2004 թ. ընտրվել է Դամասկոսի հայոց թեմի առաջնորդ: